

ВЈЕЖБА 1'. Анализирај и преведи: **α'** Ἐν μὲν τῷ πλῷ ὁ κυβερνήτης, ἐν δὲ τῷ βίῳ ὁ νοῦς φέρει σωτηρίāν. **β'** Ρώμῃ ἄνευ νοῦ ὄμοιως ἀχρηστός ἐστὶν ὕσπερ ὕποις ἄνευ χαλινοῦ. **γ'** Τὰ τῶν νεκρῶν ὀστά ἐν τοῖς ἄντροις εὑρίσκομεν. **δ'** Αἱ παρθένοι ἐν κανοῖς τοὺς καρποὺς πρὸς τὸν βωμὸν φέρουσσίν.

Г р а д и в о : промјена контрактних именица *o*-основа мушких и средњег рода (GGJ, §107–110); императив презента медиопасивног тематских глагола (GGJ, §231–233).

П о ј а в е : *енклиза*, у ἀχρηστός ἐστιν; *парафраза* грч. ὄμοιως … ὕσπερ, тј. лат. као *perinde ac* и срп. као *и*.

А н а л и з а : Именице: **ἄντροις** – dat npl, ἄντρον *specus, neħina*; **βίῳ** – dat msg, βίος *vita,живот*; **βωμὸν** – acc msg, βωμός *ara, жртвеник*; **ὕποις** – nom msg, ὕποις *equus, конь*; **κανοῖς** – dat npl, κανοῦν *canistrum, корпа*; **καρποὺς** – acc mpl, καρπός *fructus, плод*; **κυβερνήτης** – nom msg, κυβερνήτης *gubernator, кормилар, корманоши*; **νεκρῶν** – gen mpl, νεκρός *mortuus, cadaver, мртвак, леши*; **νοῦ** – gen msg, νοῦς *mens, intellectus, разум, памет*; **νοῦς** – nom msg, νοῦς *mens, intellectus, разум, памет*; **ὀστᾶ** – nom npl, ὀστοῦν *os, кости*; **παρθένοι** – nom fpl, παρθένος *puella, дјевојка*; **πλῷ** – dat msg, πλοῦς *navigatio, плавиљда*; **φόρμῃ** – nom fsg, φόρμῃ *vis, robur, fortitudo, snaga*; **σωτηρίāν** – acc fsg, σωτηρίā *salus, спас*; **χαλινὸν** – gen msg, χαλινός *frenum, habena, узда*. Пријеви: **ἀχρηστός** – nom msg, ἀχρηστός *inutile, некористан*. Члан: **αἱ** – nom fpl, ἡ; **ὁ** – nom msg, ὁ; **τὰ** – nom npl, τό; **τοῖς** – dat npl, τό; **τὸν** – acc msg, ὁ; **τοὺς** – acc mpl, ὁ; **τῷ** – dat msg, ὁ; **τῶν** – gen msg, ὁ. Глаголи: **ἐστί(ν)** – 3sg ind praes act, εἰμὶ *sum, бити*; **εὑρίσκομεν** – 1pl ind praes act, εὑρίσκω *reperio, invenio, налазити, откривати*; **φέρει** – 3sg ind praes act, φέρω *fero, носити, доносити*; **φέρουσι(ν)** – 3pl ind praes act, φέρω *fero, носити, доносити*. Пријози: **όμοιως** – *similiter, слично*; **ὕσπερ** – *ut, (упрабо) као*. Предпози: **ἄνευ** – + gen, *sine, без*; **ἐν** – + dat, *in, у*; **πρὸς** – + acc, *ad, ка, на*. Речије: *μέν ... δέ – ø ... autem, ø ... a.*

T r a n s l a t i o : i. In navigatione gubernator, mens autem in vita salūtem fert. ii. Vis sine sententia inutilis est perinde ac equus sine habēna. iii. Cadavērum ossa in speciūbus reperīmus. iv. Puellae fructus in canistris ad aram ferunt.

П р е в о д : 1. На плавиљди (На мору) спас доноси (спасава) кормилар, а у животу у разум. 2. Снага без разума некорисна је као и коњ без узде. 3. Кости мртвака (Мртвачке кости) налазимо у пећинама. 4. Дјевојке носе плодове у корпама на жртвеник.

ВЈЕЖБА 1α'. Анализирај и преведи: **α'** Οἱ ἀετός θηρεύει νεφροὺς καὶ λαγώς. **β'** Οἱ ἥλιος τὴν ἔω ἄγγελον ἔχει. **γ'** Οἱ Σκύθαι τοῖς θεοῖς οὔτε βωμοὺς οὔτε νεώς κατασκευάζουσσίν. **δ'** Ἐν Κνωσῷ ἐστὶ τὰ βασίλειά Μίνω.

Г р а д и в о : атичка промјена (GGJ, §111–112).

П о ј а в е : *апозиција*, у τὴν ἔω ἄγγελον, која се преводи на латински такође апозицијом (*aurōram nuntium*, или *aurōram nuntiam*) а на срп. помоћу ријечи *као* или *за* (зору за гласника, или зору за гласницију); *енклиза*, у Κνωσῷ ἐστιν.

А н а л и з а : Именице: **ἄγγελον** – acc msg, ἄγγελος *nuntius, гласник*; **ἀετός** – nom msg, ἀετός *aquila, орао*; **βασίλειά** – nom npl, βασίλειον *domus regia, двор*; **βωμὸν** – acc mpl, βωμός *ara, жртвеник*; **ἔω** – acc fsg, ἔως *aurōra, зора*; **ἥλιος** – nom msg, ἥλιος *sol, сунце*; **θεοῖς** – dat mpl, θεός *deus, бог*; **Κνωσῷ** – dat fsg, Κνωσός *Gnos(s)us, Knosos, Кносос*; **λαγώς** – acc mpl, λαγώς *lepus, зец*; **Μίνω** – gen msg, Μίνως *Minos, Минос*; **νεφροὺς** – acc mpl, νεφρός *желенче, damta, лане, срднаћи*; **νεώς** – acc mpl, νεώς *templum, fanum, храм*; **Σκύθαι** – nom mpl, Σκύθης *Scytha, Скити*. Члан: **ὁ** – nom msg, ὁ; **οἱ** – nom mpl, ὁ; **τὰ** – nom npl, τό; **τίν** – acc fsg, ἡ; **τοῖς** – dat mpl, ὁ. Глаголи: **ἐστί(ν)** – 3sg ind praes act, εἰμὶ *sum, бити*; **ἔχει** – 3sg ind praes act, ἔχω *habeo, имати*; **θηρεύει** – 3sg ind praes act, θηρεύω *capto, ловити*; **κατασκευάζουσσί(ν)** – 3pl ind praes act, κατασκευάζω *exaedifico, праћити, градити*. Предпози: **ἐν** – + dat, *in, у*. Везници: **καὶ** – *et, -que, и*; **οὔτε** – *neque, ни(tu)*.

T r a n s l a t i o : i. Aquila captat dammas & lepores. ii. Sol aurōram nuntium (nuntiam) habet. iii. Scytha dis neque aras neque fana exaedificant. iv. Gnos(s)i domus regia Minōis (Minōnis) est.

П р е в о д : 1. Орао лови срндаће и зечеве. 2. Сунце има зору за гласника (гласницију). 3. Скити боговима не праве нити жртвенике нити храмове. 4. Миносов двор налази се у Кнососу.